

re cer cat

22a jornada de cultura i recerca
local dels territoris de parla catalana

El Pont de Suert
del 8 al 10 de maig de 2026

CONFERÈNCIES

ACTIVITATS

PROJECTES

DEBATS

PRESENTACIONS

PREMIS

LLIBRES AUDIOVISUALS

EXPOSICIONS ESPECTACLES

ACTUALITAT

Per a més informació:
www.irmu.cat

El Recercat és la jornada de cultura i recerca local dels territoris de parla catalana. Té un objectiu principal, que és

visibilitzar, connectar i reconèixer la tasca dels centres d'estudis locals i comarcals i dels ateneus dels territoris de parla catalana. I té uns objectius específics: ser un punt de trobada anual de centres d'estudis i ateneus i esdevenir un espai de projecció de l'activitat ingent d'ambdós col·lectius, peces clau en el mosaic que configura el conjunt de la cultura catalana. És la gran activitat anual de socialització i visibilitat de la recerca local i comarcal i està pensada com a espai per generar sinergies, però també com a aparador de les xarxes d'associacionisme cultural més importants dels territoris de

parla catalana, dues xarxes molt arrelades territorialment, que conflueixen i interactuen i a les quals estan vinculades milers de persones.

*Teixim
comunitat
cultural*

El Recercat s'ha consolidat com un **espai de referència** per a la recerca local i comarcal i com a **plataforma de reconeixement i intercanvi** entre les entitats que treballen per preservar i dinamitzar el patrimoni cultural immaterial i la identitat dels territoris de parla catalana.

Fira Recercat | Als jardins de la Biblioteca Pública Municipal

La carpa estarà oberta:

Divendres 8, de 10 a 14 h i de 17 a 20.30 h

Dissabte 9, de 9.30 a 14.30 h i de 17 a 20.30 h

Diumenge 10, de 10 a 14 h

La inauguració, que anirà a càrrec de les autoritats, tindrà lloc el dissabte 9, a les 9.30 h del matí.

L'espai de la fira està situat a l'interior d'una carpa de 300 m². Els estands s'organitzen per espais territorials (Barcelona, Penedès, Tarragona, Terres de l'Ebre, Girona - Catalunya del Nord, País Valencià, Illes Balears - l'Alguer, Lleida - la Franja - Andorra i Alt Pirineu i Aran) i al seu interior es podran trobar les novetats editorials de la recerca local i comarcal del conjunt dels territoris de parla catalana i també l'espai de llibreria, on es podran adquirir aquestes publicacions.

Com en edicions anteriors, es podrà visitar una **mostra dels projectes més destacats** dels centres i els instituts d'estudis locals i comarcals i dels ateneus participants. Dins el programa hi haurà un espai per a la presentació d'una selecció dels pòsters.

L'**Espai Connexions** estarà dedicat a projectes i iniciatives culturals i patrimonials del Pirineu.

Així mateix, comptarem amb l'**Espai Carnet RCAT**.

Novetats de les darreres edicions:

- Un **Espai Jove** amb pòsters vinculats a les recerques que s'hagin fet en el marc de premis, beques o ajuts a la recerca convocats des de les entitats.
- La possibilitat de deixar comentaris o el contacte en cas que us interessi contactar amb el centre o l'investigador responsable d'un dels pòsters.
- Espais per connectar idees i punts de relació amb projectes que puguin ser d'interès per als participants. **Espai Connexions**.

Al costat de la carpa hi haurà una **Mostra Gastronòmica Made in Alta Ribagorça**.

Dissabte de 10 a 14 h i de 17.30 a 21 h

Exposicions

Horari:

Divendres 8, de 17 a 20.30 h

Dissabte 9, de 10 a 14 h i de 17 a 20.30 h

Diumenge 10, de 10 a 13.00 h

L'espoli general. La requisita franquista del patrimoni del món associatiu dels territoris de parla catalana

A la Casa Cotori - Oficina de Turisme
(av. de Victoriano Muñoz, 22)

Exposició itinerant que pren com a base la recerca duta a terme per la investigadora Neus Moran amb motiu de la publicació del treball del mateix títol, produïda per l'Institut Ramon Muntaner i la Federació d'Ateneus de Catalunya amb el suport de la Generalitat de Catalunya.

Associacionisme cultural i fons documental

A l'entrada de l'Arxiu Comarcal de l'Alta Ribagorça (c/ del Pont, 9)

Exposició de cinc plafons produïda per al Congrés Internacional d'Arxivística de Barcelona que posa en relleu i de forma polièdrica la relació de les entitats culturals amb els fons documentals.

Mostra de documents de l'Alta Ribagorça

Arxiu Comarcal de l'Alta Ribagorça
(segona planta)

Coneix la història i el patrimoni de l'Alta Ribagorça a través de documents custodiats a l'Arxiu Comarcal de l'Alta Ribagorça.

Llum a l'ànima. Palmira Jaquetti, 1895-1963

A la Confraria (av. de Victoriano Muñoz, 22)

Produïda per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'exposició commemora els 125 anys del naixement de Palmira Jaquetti (Poble-sec, Barcelona, 21 de setembre de 1895 - els Monjos, 8 de maig de 1963). L'objectiu és reconèixer i divulgar el treball de tota la vida de Palmira Jaquetti, que presenta una actitud positiva i una voluntat de superació constant, un voler donar sentit a la vida a través, sobretot, de l'espiritualitat i de l'art.

El Parc i tu

A la Biblioteca Pública Municipal
(c/ del Pont, 7)

L'exposició itinerant «El Parc i tu» va ser produïda pel mateix Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici, en el marc dels actes de commemoració del 60è aniversari de la declaració del parc (1955-2015).

Caràcter llegendari

Al carrer Major

És una exposició fotogràfica i literària que posa en valor el patrimoni mític i llegendari de la Ribagorça i, especialment, del municipi del Pont de Suert. Té com a objectiu preservar, difondre i reinterpretar les llegendes i els mites que han circulat oralment durant generacions.

Col·lecció d'art sacre de la Ribagorça

A l'Església Vella
(pl. de Mossèn Joan Mora, s/n)

Espai museïtzat que acull una col·lecció d'art sacre de la Ribagorça formada per retaules barrocs dels segles XVII i XVIII, escultures i imatges, obres d'orfebreria i pintura procedents de diversos pobles de la Ribagorça i del monestir de Lavaix i elements arquitectònics del monestir de Santa Maria de Lavaix.

Dones medievals de la comarca dels Ports

Espai cultural La Remeiera
(c/ del Camp de la Vila, 9)

Divendres 8, de 18 a 20 h

Dissabte 9, d'11 a 14 h i de 17.30 a 18.30 h

Diumenge 10, d'11 a 13.30 h

Exposició basada en el projecte de recerca dirigit per Vicent Royo (2025), amb el suport del Centre d'Estudis dels Ports, la Xarxa Vives, l'IRMU i la Generalitat de Catalunya. La mostra dona a conèixer la trajectòria de cinc dones de la comarca dels Ports durant la baixa edat mitjana, amb l'objectiu de visibilitzar el paper de les dones en l'àmbit rural medieval.

Presentacions

Divendres 8 de maig

17.00 - 17.45 h

Lloc: **Confraria** (av. de Victoriano Muñoz, 22)

Visita guiada a l'exposició «Llum a l'ànima. Palmira Jaquetti, 1895-1963», a càrrec de la seva comissària, l'antropòloga **Carme Oriol**.

18.00 - 18.30 h

Lloc: **Biblioteca Pública Municipal**

Presentació de l'audiovisual: *DO Plecs. Història amb denominació d'origen*, audiovisual produït el febrer de 2026 amb motiu dels 40 anys de trajectòria i els 200 números de la publicació.

18.30 - 20.30 h

Mosaic Recercat

Mostra d'audiovisuals «Hàbitats i entorn».

La mostra d'enguany se centra en dos treballs documentals sobre hàbitats tradicionals propis d'indrets molt diferenciats del territori. Es tracta de resultats de recerques que han treballat prèviament les construccions tradicionals des de la perspectiva del medi on s'ubiquen, sigui pels materials, per les tècniques constructives o pels usos que se'ls ha donat tradicionalment.

Les entitats responsables d'aquestes produccions audiovisuals ens explicaran com en el seu treball s'han entrellaçat el vessant material i immaterial d'aquesta arquitectura vernaclea, que no s'explica sense l'entorn on es troba.

1. Documental: ***Barraques 2100. Passat, present i futur*** (40 min), a càrrec de **Josep Juan**, de l'Associació Sediments (delta de l'Ebre).

2. Documental: ***La vida a les bordes*** (11 min), a càrrec de **María Carmen Badia**, de l'Associació Som Castanesa (Ribagorça).

Modera: **Roger Costa**, antropòleg.

Dissabte 9 de maig - Matí

10.00 - 11.30 h

Lloc: **Biblioteca Pública Municipal** (c/ del Pont, 7)

Patrimoni a debat:

reflexions des de la societat civil

«**Patrimoni local: el paper de la comunitat en la preservació del patrimoni material i immaterial**»

El patrimoni local adquireix el seu veritable sentit en la intersecció entre allò que és material i allò que és immaterial, dues dimensions que es complementen i es reforcen mútuament.

Tots dos vessants del patrimoni són fràgils. La continuïtat de l'immaterial depèn de la transmissió entre generacions, de l'ús social i de l'interès de la comunitat per reinterpretar-lo i mantenir-lo viu. Què és, doncs, el més urgent per assegurar-ne el futur: la fidelitat i la implicació activa de la comunitat que el practica o la preservació dels valors compartits que li donen sentit?

La fragilitat del patrimoni material rau en la degradació física, la manca de recursos per al seu manteniment o les tensions que poden sorgir entre les diverses mirades que la comunitat projecta sobre aquests elements. En la recerca local, sovint emergeixen contradiccions que reflecteixen els reptes de la gestió patrimonial en pobles i ciutats.

Hi participen:

- **Lluís Bellas**, de L'Espitllera, Fòrum d'Estudis Segarrencs.
- **Marta Rallo**, del Centre d'Estudis Mascançà.
- **Miquel Àngel Marquès**, del Centre d'Estudis Locals d'Alaior.
- **Sílvia Alemany**, directora del Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols, Espai del Metge i de la Salut Rural.

Modera: **Jordi Abella**, director de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu.

Amb la relatoria gràfica de la il·lustradora **Clara-Tanit Arqué**.

10.30 - 11.30 h

Lloc: **Fira Recercat** (jardins de la Biblioteca)

Presentació de pòsters a l'espai de la carpa, a càrrec de representants de les entitats.

Enguany, s'ha previst una visita guiada a una mostra de pòsters presents a l'espai de la carpa, que recullen projectes de recerca, premis i activitats impulsats per les entitats, els centres d'estudis i els ateneus participants.

Aquesta activitat es concep com un espai de trobada i intercanvi on les persones assistents podran conèixer de primera mà les iniciatives presentades, dialogar amb els seus responsables i compartir impressions, preguntes i reflexions al voltant dels continguts exposats.

11.30 - 12.30 h

Presentació del projecte «Històries del Pirineu», a càrrec dels arxius comarcals de l'Alt Pirineu i Aran.

Aquest projecte impulsa la producció de sis vídeos documentals breus dedicats als arxius comarcals de l'Alt Pirineu i Aran: Alta Ribagorça, Alt Urgell, Aran, Cerdanya, Pallars Jussà i Pallars Sobirà. L'objectiu és donar a conèixer les històries de muntanya que configuren la nostra identitat col·lectiva, a través d'un relat audiovisual construït a partir dels documents conservats en aquests arxius. El vídeo permetrà apropar-nos a la memòria viva del territori, connectant passat i present d'una manera clara, emotiva i inspiradora.

La proposta combina documentació original amb imatges i recursos audiovisuals propis per mostrar les característiques singulars dels arxius de l'Alt Pirineu i Aran i reforçar la seva projecció pública. Aquest projecte posa en valor el patrimoni cultural mitjançant la difusió d'imatges i relats extrets dels fons documentals en tots els seus formats: fotogràfics, filmics, audiovisuals, orals, textuals, cartells i altres suports. D'aquesta manera, transformem la documentació en experiència, el record en relat i el patrimoni en una oportunitat de connexió i reconeixement.

Activitat conduïda pel periodista **Artur Peguera**.

12.45 - 13.15 h

Lloc: **Casa Cotori - Oficina de Turisme**
(av. de Victoriano Muñoz, 22)

Inauguració de l'exposició

«L'espoli general. La requisa franquista del patrimoni del món associatiu dels territoris de parla catalana».

Dissabte 9 de maig - Tarda

17.15 - 19.15 h

Lloc: **Biblioteca Pública Municipal** (c/ del Pont, 7)

Mosaic Recercat **Presentació de projectes**

Bloc 1: Transmissió del patrimoni

- **ROMTOUR**, a càrrec de **Montserrat Coberó**.
- **Xarxa de Museus dels Pirineus. De l'Alt Pirineu i l'Aran**, a càrrec de **Jordi Abella**.
- **Arrelant en Bici**, projecte de l'Associació Arrelaires, a càrrec de **Joana Colom**.

Bloc 2: Memòria històrica a través de les imatges i dels objectes

- **Projecte de recerca i recuperació de peces de la vestimenta dels pastors en pell d'ovella**, projecte del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, a càrrec de **Maria Pou**, tècnica de la Unitat d'Ús Públic del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- **Catalogació, digitalització i mostres expositives del fons fotogràfic Santesmases-Rabadà**, projecte del Centre d'Estudis del Gaià, a càrrec de **Josep Santesmases**.
- **Memòries de combat**, projecte del Patronat d'Estudis Osonencs, a càrrec de **Laia Masnou**.

Bloc 3: L'aprofitament de l'aigua

- **La força de l'aigua, un projecte de turisme cultural i cooperació territorial**, projecte de Pirineu WATT, a càrrec de **Arcadi Castilló**.
- **Estudi de recerca sobre el regadiu històric de Manresa**, projecte del Centre d'Estudis del Gaià, a càrrec de **Gonçal Portabella**, del Centre d'Estudis del Bages.

Conductora de l'activitat: **Núria Sauch**, tècnica de l'Institut Ramon Muntaner.

En l'espai de les presentacions hi haurà un mural per cada sessió perquè les persones participants puguin deixar-hi les seves aportacions.

Premis Recercat

Cinema Ribagorçana
(c/ de Sant Sebastià, 16)

Dissabte 9, de 13.30 a 15 h

Presentats per **Artur Peguera**

Amb l'actuació del grup **Ribatònics**.

Recercat jove

Biblioteca Pública Municipal (c/ del Pont, 7)
Espai de la carpa (jardins de la Biblioteca)

Divendres 8, durant el matí

Aprendre

Programa proposat amb l'objectiu de compartir accions que apropin el món de la cultura i la recerca local a l'àmbit educatiu formal. L'activitat es durà a terme de manera coordinada amb l'IES El Pont de Suert.

Els grups també visitaran l'exposició «**Llum a l'ànima. Palmira Jaquetti, 1895-1963**», a càrrec de la seva comissària, l'antropòloga **Carme Oriol**.

Inclourà diferents activitats.

Activitats complementàries

Conversa amb Jesús Alturo

Divendres 8, a les 22 h

Sala de Plens de l'Ajuntament (pl. Major, 7)

"L'aventura del primer català escrit".

Conversa amb Jesús Alturo (el Pont de Suert, 1954).

Una vida al servei de la ciència del text.

A càrrec de l'escriptor **Jordi Llavina**.

La trajectòria professional del pontarrí Jesús Alturo ha estat la d'un investigador i professor dedicat a la ciència del text i altres disciplines afins. Com a expert en els documents més antics escrits en català (i també en llatí), i a partir de les seves darreres recerques (en especial el llibre *Lletres que parlen. Viatge als orígens del català* (2023), publicat amb Tània Alaix), ens acostarà, en conversa amb Jordi Llavina, als replecs del català escrit en les seves primeres manifestacions i als seus protagonistes.

Dinar anual de la recerca

Dissabte 9, a les 15 h

Espai de la Confraria (av. de Victoriano Muñoz, 22)

Recerxíc

Dissabte 9, de 17.30 a 19.30 h

Jardins de la Biblioteca

«Fes-te gran», activitat familiar, a càrrec de la companyia **Quiràlia**.

JOCS GEGANTS - Muntatge de jocs de carrer format per més d'una quinzena de jocs de fusta de mida dimensionada (habilitat, estratègia, equilibri, punteria, cooperació, enginy...). El fet de ser jocs gegants és un gran atractiu i desperta un gran interès no només als més petits, sinó també als més grans.

Activitat organitzada amb la col·laboració de la **Fundació la Roda**.

Espectacle

Dones de flors i herbes

Dissabte 9, a les 19.30 h

Cinema Ribagorçana (c/ de Sant Sebastià, 16)

A càrrec de la Companyia **La Fanga Escènica**. Actuació que s'ofereix gràcies al suport del Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça.

És un homenatge a les dones que en un moment donat van haver d'omplir les llaunes i els farcells i posar-se a caminar: va de quedar-se o marxar, de transgredir o seguir la norma, de parlar o callar, de guarir o matar.

Visites guiades

Diumenge 10, durant el matí

10.30 h Es proposen dues opcions de visita:

A. Visita a Casa Jaumot

- 10.30 h: primera sessió (grup de 10 persones)
- 12.00 h: segona sessió (grup de 10 persones)

B. Visita al centre històric de la població (grup de 25 persones)

Organitzen:

Amb el suport de:

Hi col·laboren:

Amics d'Alaó
Amics de Vilaller
Associació Cultural d'Areny
Associació Cultural de la Terreta
Associació Cultural La Remeiera
Associació Cultural Lavaix
Som Castanesa. Cultura i Natura
Aula d'Extensió Universitària de la Ribagorça
Arxiu Comarcal de l'Alta Ribagorça
Biblioteca Pública Municipal del Pont de Suert
Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça
Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici

